

Förenklad delgivning Transportrevisioner i Örebro AB
Mastgatan 2 B
69271 Kumla

Tillsyn enligt penningtvättslagen; nu fråga om föreläggande att göra rättelse

Beslut

Länstyrelsen beslutar att förelägga Transportrevisioner i Örebro AB med organisationsnummer 556666-7845 att göra rättelse genom att åtgärda brister i bolagets riskbedömningar och rutiner enligt punkt 1–3 nedan. Ni ska även skicka in dokumentation och redogörelse över vidtagna åtgärder till Länstyrelsen, **senast fem veckor** från det att ni tagit del av detta beslut. Beslutet gäller omedelbart.

- 1) Upprätta en verksamhetsanpassad riskbedömning enligt punkt A-D under rubriken *Allmän riskbedömning* nedan.
- 2) Anpassa rutiner och riktlinjer
 - a. Anpassa och uppdatera rutiner och riktlinjer gällande kundkännedom, övervakning och rapportering, behandling av personuppgifter samt intern kontroll efter de risker och bedömningar som finns i den allmänna riskbedömningen.
 - b. Ta fram rutiner och vidta åtgärder för att minska riskerna för att anställda m.fl. utsätts för hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder både när de fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvättslagen och för det fall de gör en anmälan om misstänkta överträdelser av penningtvättsregelverket.
 - c. Korrigera uppgifterna i rutinerna gällande rapportering till Finanspolisen.
- 3) Riskbedömning av kunder
 - a. Redogör för hur bolaget framledes kommer att gå till väga för att bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med en kundrelation (kundens riskprofil).

Beskrivning av ärendet

Transportrevisioner i Örebro AB är sedan den 24 mars 2009 anmält till registret mot penningtvätt hos Bolagsverket avseende verksamheterna bokföring och redovisning. Verksamhetsutövare som bedriver sådan yrkesmässig verksamhet ska följa de regler som finns i penningtvättslagen.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över er verksamhet. En del av Länsstyrelsens tillsyn innebär en granskning av era åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen har den 17 februari 2022 förelagt er att inom ramen för en återkontroll lämna in handlingar och uppgifter som avser åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Bolaget har den 15 mars 2022 kommit in med bolagets riskbedömning och rutiner.

Motivering till beslutet

Bakgrund

Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Fysiska och juridiska personer som bedriver vissa typer av verksamhet ska registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och följa de krav som lagen ställer upp. En av de sektorer som omfattas av penningtvättslagens regler är bokförings- och revisionstjänster. Den generella risken för penningtvätt inom sektorn för bokförings- och revisionstjänster bedöms vara betydande.¹

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får förelägga den som driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller Länsstyrelsens föreskrifter på området.

En verksamhetsutövare ska bland annat ha en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Utifrån den allmänna riskbedömningen ska verksamhetsutövaren upprätta vissa dokumenterade rutiner och riktlinjer för att förebygga och motverka

¹ Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021.

penningtvätt eller finansiering av terrorism i verksamheten. Dessa ska omfatta åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till Finanspolisen samt behandling av personuppgifter. Verksamhetsutövaren ska också ha rutiner för anställda m.fl. som rör skydd mot hot, hämnd och andra fientliga åtgärder samt för intern kontroll.

Det finns även en skyldighet för verksamhetsutövare att göra en riskbedömning av sina kunder (kundens riskprofil).

Länsstyrelsen har år 2019 granskat bolagets riskbedömningar, rutiner och riktlinjer och då anmärkt att dessa behöver anpassas efter den aktuella verksamheten (diarienummer 209-26251-2019). Utifrån detta ställningstagande bedömer Länsstyrelsen nu att ni delvis har anpassat riskbedömningar, rutiner och riktlinjer till den verksamhet som bolaget bedriver. Det finns dock brister som Länsstyrelsen bedömer att ni behöver åtgärda. Dessa anges nedan.

Allmän riskbedömning

Syftet med den allmänna riskbedömningen är att bedöma om och hur en verksamhetsutövares produkter och tjänster kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt penningtvättsregelverket ska den allmänna riskbedömningen innehålla en bedömning av hur de produkter och tjänster som verksamhetsutövaren tillhandahåller i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker.

Vid den allmänna riskbedömningen ska verksamhetsutövaren särskilt beakta vilka slags produkter och tjänster som man tillhandahåller, vilka kunder och distributionskanaler som finns samt vilka geografiska riskfaktorer som finns. Verksamhetsutövaren ska också ta hänsyn till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar. Verksamhetsutövaren ska bestämma omfattningen av den allmänna riskbedömningen med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som man kan anta finns. Eftersom verksamhetsutövaren ska utforma den allmänna riskbedömningen så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder är den av stor vikt för flertalet åtgärder i penningtvättslagen.²

En allmän riskbedömning ska innehålla information om relevanta faktorer som kan påverka att bolaget kan utsättas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har förbättrat sin allmänna riskbedömning sedan Länsstyrelsens tidigare granskning, men Länsstyrelsen bedömer att följande delar saknas eller är bristfälliga och att ni ska åtgärda bristerna nedan.

² Se prop. 2016/17:173 s. 511.

- A. En verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls (2 kap. 1 § penningtvättslagen).
- Det saknas tydlig identifiering och analys av vilka risker som ni bedömer kan förknippas med de specifika tjänster som verksamheten tillhandahåller. Det vill säga hur de tjänster som ni faktiskt erbjuder kan utnyttjas i den specifika verksamheten.
 - Det saknas även tydlig motivering till hur ni bestämt de risknivåer som ni angett för era tjänster. Det vill säga hur ni kommit fram till bedömningen att en specifik tjänst är förknippad med en angiven risknivå och vilka omständigheter som ni beaktat vid er bedömning av risknivån. En risk som förknippas med en ofta förekommande tjänst kan exempelvis innebära en totalt sett större risk än en risk som förknippas med en tjänst som utförs sällan.
 - Det saknas en tydlig beskrivning och bedömning av hur de risker som finns i den specifika verksamheten hanteras (riskreducerande åtgärder). Vilka åtgärder utförs för att minska en angiven risk och hur effektiva är dessa åtgärder? Att samarbeta med olika företag och kontrollera glapp i fakturanummerserien innebär inte att exempelvis risker med osanna fakturor per automatik hanteras.
- B. Bolaget ska ta hänsyn till sin verksamhets storlek och art när omfattningen av den allmänna riskbedömningen bestäms (2 kap. 2 § penningtvättslagen).
- Det framgår inte att ni tagit sådana hänsyn. I den allmänna riskbedömningen saknas en tydlig beskrivning av bolagets verksamhet. Det kan exempelvis handla om en allmän beskrivning av bolagets omsättning, antal anställda, antal kunder, vad kundstocken består av (till exempel kundernas storlek, bolagsformer och inriktning). Omständigheter som rör den egna verksamhetens storlek och art ska ni ta hänsyn till när ni tar fram er allmänna riskbedömning.
- C. Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka kunder som finns (2 kap. 1 § andra stycket penningtvättslagen).
- Det saknas en komplett beskrivning av vilka kunder som finns i verksamheten. Utöver [REDACTED] framgår det inte vilka branscher som de övriga kunderna tillhör.
 - Det saknas motivering av risknivån för kunderna. Om bolaget har kunder inom olika branscher behöver ni beakta att riskerna skiljer sig åt mellan branscher och motivera varje risknivå för sig.
 - Ni har angett att [REDACTED]. Det anges dock inga risker med detta eller vilka risker som finns i de [REDACTED]

[REDACTED]. Det anges inte heller hur dessa risker hanteras.

- D. Verksamhetsutövaren ska ta hänsyn till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar (2 kap. 1 § andra stycket penningtvättslagen).
- Det framgår inte om ni tagit sådana hänsyn i er allmänna riskbedömning. Er allmänna riskbedömning ska omfatta även sådana uppgifter, till den del det är relevant för den specifika verksamheten.

Rutiner och riktlinjer

Eftersom Länsstyrelsen ovan har gjort bedömningen att bolaget har en bristfällig dokumenterad allmän riskbedömning har ni inte heller förutsättningar för att skapa användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Redan på denna grund bedömer Länsstyrelsen att bolagets rutiner och riktlinjer inte uppfyller de krav som ställs i penningtvättslagen.

Efter att bolaget har uppdaterat sin allmänna riskbedömning ska ni därför göra följande:

- Anpassa och uppdatera rutiner och riktlinjer gällande kundkännedom, övervakning och rapportering, behandling av personuppgifter samt intern kontroll efter de risker och bedömningar som finns i den allmänna riskbedömningen.
- Ta fram rutiner och vidta åtgärder för att i möjligaste mån minimera riskerna för att personal utsätts för hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder både när de fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvättslagen och för det fall de gör en anmälan om misstänkta överträdelser av penningtvättsregelverket (se 2 kap. 15 § och 6 kap. 4 a § penningtvättslagen). Denna bedömning bör göras utifrån risk, hotbild, verksamhetens art och liknande omständigheter.
- Uppdatera i era rutiner med aktuella uppgifter om rapporteringen till Finanspolisen (s. 9 i ert rutindokument). Korrekt information finns i er bilaga 150.3, att rapportering sker via goAML.

Riskbedömning av kunder

En verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden. När det behövs för att bestämma kundens riskprofil ska verksamhetsutövaren beakta omständigheter som avses i 2 kap. 4 och 5 §§ penningtvättslagen och Länsstyrelsens föreskrifter samt andra omständigheter som i det enskilda fallet påverkar risken som kan förknippas med kundrelationen. Kundens riskprofil ska följas upp under pågående affärsförbindelser och ändras när det finns anledning till det.

Bolaget behöver inte ha någon dokumenterad rutin för hur riskbedömningar av kund ska ske men ni behöver kunna redogöra för hur riskbedömningar kommer att göras.

Bolaget har lämnat in redogörelse gällande tre olika kunder som har riskbedömts. Länsstyrelsen bedömer att det saknas en helhetsanalys av respektive kund. Varje analys ska göras individuellt per kund, men följande parametrar saknas i samtliga analyser:

- En tydlig motivering till varför ni bedömt att den bransch som kunden tillhör utgör låg, medel eller hög risk. Detsamma gäller varför ni bedömt att kunden utgör låg, medel eller hög risk.
- En tydlig analys av kundrelationen, exempelvis vilka tjänster som kunden nyttjar, hur länge kundens bolag har varit aktivt, hur länge bolaget varit kund i verksamheten.
- Andra övriga faktorer som kan vara relevanta att analysera, till exempel hur kundens verksamhet utvecklats (enligt prognos eller jämfört med övriga konkurrenter), efterfrågan av olika tjänster över tid, byte av ledning.

Länsstyrelsen bedömer mot denna bakgrund att ni ska lämna in en redogörelse över hur ni framledes kommer att gå till väga för att genomföra riskbedömningar av era kunder.

Sammanfattande bedömning

Eftersom bolagets verksamhet omfattas av penningtvättslagen är ni skyldiga att bland annat upprätta en allmän riskbedömning, göra riskbedömningar av era kunder samt upprätta rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen har ovan bedömt att de riskbedömningar, rutiner och riktlinjer som bolaget gett in innehåller brister. Ni har därmed inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att motverka risken att utsättas för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten.

Transportrevisioner i Örebro AB har vid dessa förhållanden överträtt bestämmelser i 2–6 kap. penningtvättslagen. Detta genom att varken ha en tillräcklig allmän riskbedömning eller tillräckliga rutiner och riktlinjer

avseende verksamhetens åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter. Länsstyrelsen bedömer även att ni inte kunnat redogöra för tillräckliga riskbedömningar av kunder eller rutiner och riktlinjer avseende intern kontroll och skydd mot hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder.

Länsstyrelsen får ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder de bestämmelser som finns i 2–6 kap. penningtvättslagen. Ett beslut om ingripande innebär att Länsstyrelsen förelägger verksamhetsutövaren att göra rättelse, att betala en sanktionsavgift eller att upphöra med verksamheten som omfattas av penningtvättslagen.

Länsstyrelsen bedömer att de brister som konstaterats har inneburit en ökad risk för att bolagets verksamhet kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Det finns därför grund för att besluta om ett ingripande. Länsstyrelsen bedömer att det i nuläget är motiverat att förelägga Transportrevisioner i Örebro AB att göra rättelse. Vid denna bedömning har Länsstyrelsen särskilt beaktat att bolaget efter tidigare anmärkning om brister genomfört förbättringar av den allmänna riskbedömningen, rutiner och riktlinjer.

Föreläggandet gäller omedelbart. Om rättelse inte görs och skickas in till Länsstyrelsen inom **fem veckor** från det att ni tagit del av detta föreläggande kan Länsstyrelsen gå vidare och besluta att förena föreläggandet om rättelse med vite.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § p. 19, 2 kap. 1–3, 8, 15 §§, 5 kap. 3 §, 6 kap. 1, 4 a §§, 7 kap. 1–2, 5, 10–11, 13 och 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Information

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se.

Detta beslut kan överklagas, se bilaga med överklagandehänvisning.

Ni kan lämna ert svar på något av följande sätt. Observera att ni bara behöver skicka in ert svar en gång.

- Använd vår e-tjänst [komplettering eller yttrande i ärende](#). Ni får då en bekräftelse på att vi har mottagit era uppgifter. I e-tjänsten väljer ni Länsstyrelsen Västra Götaland och anger ert ärendes diarienummer 6356-2022. Ni hittar e-tjänsten på vår hemsida, www.lansstyrelsen.se. Skriv *komplettering eller yttrande* i sökrutan och tryck på sök.
- Skicka e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skriv diarienummer 6356-2022 och *komplettering eller yttrande* i ämnesraden.
- Skicka ett vanligt brev till Rättsenheten, Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Ann-Charlotte Broman med Stefan Danko som föredragande.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 6356-2022